

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลโรงพยาบาลนครพิงค์
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวธมนวรรณ สุภาพ

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตรี	โอภาส	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ชมนาด	พจนามาตร์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ประยงค์	ถัมตระกุล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ชลอศรี	แดงเปี่ยม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยจับฉลากไม่แทนที่ จำนวน 148 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง และมีค่าความเชื่อมั่น .78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้สิทธิผู้ป่วยของกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 40.01 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.02 เมื่อแบ่งระดับการรับรู้เป็น 3 ระดับ โดยร้อยละ 69.59 มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 16.22 มีคะแนนอยู่ในระดับสูง และร้อยละ 14.19 มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สิทธิผู้ป่วยเป็นรายข้อทั้ง 10 ข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ข้อ 1 ผู้ป่วยทุกคนมีสิทธิพื้นฐานที่จะรับบริการด้านสุขภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และข้อ 8 ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลอย่างครบถ้วนในการตัดสินใจเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการเป็นผู้ถูกทดลองในการทำวิจัยของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น

ร้อยละ 91 เท่ากัน ข้อ 2 ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับบริการจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติเนื่องจากความแตกต่างด้านฐานะ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา สังคม ลัทธิ การเมือง เพศ อายุ และลักษณะของความเจ็บป่วย และข้อ 6 ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะขอความเห็นจากผู้ประกอบ วิชาชีพด้านสุขภาพอื่นที่มีใช้ผู้ให้บริการแก่ตน และมีสิทธิในการเปลี่ยนผู้ให้บริการ และสถาน บริการได้ มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89 เท่ากัน ส่วนข้อ 3 ผู้ป่วยที่ขอรับบริการด้านสุขภาพมี สิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลอย่างเพียงพอและเข้าใจชัดเจนจากผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพเพื่อให้ ผู้ป่วยสามารถเลือกตัดสินใจในการยินยอมหรือไม่ยินยอมให้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพปฏิบัติ ต่อตน เว้นแต่เป็นการช่วยเหลือรีบด่วนหรือจำเป็น มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 87 ข้อ 4 ผู้ป่วยที่ อยู่ในภาวะเสี่ยงอันตรายถึงชีวิต มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือรีบด่วนจากผู้ประกอบวิชาชีพด้าน สุขภาพโดยทันทีตามความจำเป็นแต่กรณี โดยไม่คำนึงว่าผู้ป่วยจะร้องขอความช่วยเหลือหรือไม่ และข้อ 10 บิดา มารดา หรือผู้แทนโดยชอบธรรม อาจใช้สิทธิแทนผู้ป่วยที่เป็นเด็กอายุยังไม่เกินสิบ แปดปีบริบูรณ์ ผู้บกพร่องทางกายหรือจิตซึ่งไม่สามารถใช้สิทธิด้วยตนเองได้ มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็น ร้อยละ 81 เท่ากัน

สำหรับข้อ 9 ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะของ ตนที่ปรากฏในเวชระเบียนเมื่อร้องขอ ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัวของ บุคคลอื่น ข้อ 5 ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับทราบชื่อ สกุล และประเภทของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ที่เป็นผู้ให้บริการแก่ตน และข้อ 7 ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง จาก ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยเคร่งครัด เว้นแต่จะได้รับคำยินยอมจากผู้ป่วยหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 62 60 และ 57 ตามลำดับซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่า คะแนนการรับรู้ในข้ออื่นๆ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการรับรู้สิทธิผู้ป่วยในบางข้อยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในเรื่องการปกป้องข้อมูลข่าวสารของผู้ป่วย ดังนั้นการที่จะให้บริการสุขภาพเป็นที่ยอมรับ ในเรื่องการเคารพสิทธิของผู้ป่วยจึงควรมีการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิผู้ป่วย เพื่อนำมาซึ่งการปฏิบัติกรพยาบาลที่เป็นการเคารพสิทธิผู้ป่วยอย่างถูกต้อง และป้องกัน มิให้หน่วยงานเกิดปัญหาการถูกฟ้องร้องและการละเมิดสิทธิผู้ป่วยขณะมารับการรักษาพยาบาลใน โรงพยาบาล

Independent Study Title Perception of Patient's Rights Among Nurses in Nakorn Ping Hospital Chiang Mai Province

Author Miss Tamonwan Suvapap

Master of Public Health

Examining Committee :

Asst.Prof. Ratee	Opasa	Chairman
Assoc.Prof. Chornard	Potjanamart	Member
Assoc.Prof. Prayong	Limtragool	Member
Assoc.Prof. Chalorsri	Dangpiam	Member

Abstract

The objective of this study was to describe the perception of patient's rights among nurses in Nakorn Ping Hospital, Chiang Mai Province. The sample consisted of 148 nurses, selected by simple random sampling without replacement. Research instrument was a questionnaire designed by the researcher with .78 reliability coefficient. Data were analysed by descriptive statistics.

The results revealed that the mean score of the perceptions of patient's rights among nurses was 40.01 from total score of 50 (80.02%). When classified the score into 3 levels, 69.59 percent were in moderate level, 16.22 percent were in high level and 14.19 percent were in low level.

As considering the average score of individual 10 items of the patient's rights, it was found that number one: a right to receive health service as legislated in the constitution and number eight: a right to obtain complete information for making decision to participate in or

withdraw from the research project performed by health professionals, with the equal average score of 91 percent. Number two: a right to obtain health service from health professionals without discrimination on economic status, race, nationality, religion, society, politics, gender, age and illness status and number six: a right to ask for the opinion about health service from any health professionals and can have a right to change the service providers or places, with the equal average score of 89 percent. Number three: a right to get enough and clear information from health professionals before deciding whether to allow health professionals to treat them or not, except it is an emergency or necessary, the average score was 87 percent. Number four: patient with life-threatening condition has a right to be taking care of urgently from health professionals as necessary, regardless of whether the patient requests or not and number ten: a right of patient's parents a guardian may take the right instead of patients under 18 years old, or persons who have physical and mental defects and unable to apply the right by himself, with the equal average score of 81 percent.

Number nine: a right to obtain information about his/her own health care program upon requested, and these information must not infringe the other personal rights, number five: a right to know the name, surname and type of the health professionals who provide his/her service and number seven: a right to be strictly protected his/her own information by health professionals except to receive the patient's consent or the practice according to the law, had average scores of 62 60 and 57 percent respectively, which were lower than the other perceptions.

The results of this study showed that the perception of the patient's rights on some items were unclear, especially about keeping confidential information. Therefore, health training program regarding health service which respect to patient's rights should be provided in order to promote understanding of the patient's rights among health service personals. This can make significantly contributable to effectively prevent health service setting from suing and infringing the patient's rights while admitting in the hospital.